

การดัดแปลงเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูน : ผลกระทบต่อคุณค่าด้านความงามของวรรณคดีแบบฉบับและบทบาทของครูผู้สอนวรรณคดี

THE MODIFICATIONS OF THE CONTENT AND CHARACTER IN CARTOON LITERATURE VERSION: THE HAZARDOUS IMPACTS ONTO THE FINE VALUES OF THE CLASSIC LITERATURE, AND THE ROLE OF TEACHER IN TEACHING THAI LITERATURE

กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์*

*Kittipong Wongtip**

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Department of Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University.

**Corresponding author, E-mail: khрудaysi@hotmail.com*

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดัดแปลงด้านเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีแบบฉบับที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ผลการศึกษาพบว่า การดัดแปลงด้านเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนส่งผลกระทบต่อคุณค่าด้านความงามของวรรณคดีแบบฉบับในเรื่องของขนบในการแต่ง คุณค่าด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าด้านความสัมพันธ์กับศาสตร์แขนงอื่น ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่จะต้องอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดหายไปเพื่อให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างในด้านต่าง ๆ ของวรรณคดีฉบับการ์ตูนและวรรณคดีแบบฉบับ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนหันมาสนใจอ่านวรรณคดีแบบฉบับร่วมกับการอ่านวรรณคดีฉบับการ์ตูนมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวรรณคดีเรื่องนั้นๆ มากยิ่งขึ้น ตลอดจนตระหนักในคุณค่าของวรรณคดีแบบฉบับและเกิดจิตสำนึกในการที่จะอนุรักษ์วรรณคดีให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป

คำสำคัญ: การดัดแปลงด้านเนื้อหาและตัวละคร วรรณคดีฉบับการ์ตูน วรรณคดีแบบฉบับ หน้าที่เพิ่มเติมของครูสอนภาษาไทย

Abstract

This article aims to study the modification of the content and character of cartoon literature version and classic literature in Wannakhadee Wi Jak textbooks. The results showed that the modification of the content and character of cartoon literature version has severely affected to the classic literature values, aesthetic values, and concepts expressed in the original traditional composition that relating to the other academic knowledge. It is, therefore, a role of the Thai teacher to add up his or her explanation to make a completion in learning the genuine story and to see the differences between the original and the modified one. This would bring the learners

to read both versions simultaneously. And finally, the learners would learn and understand the literature correctly—be sympathized in the values of the literature from the original copy, and would have mind of conserving the national literature.

Keywords: The Modifications of the Content and Character, Literature in Cartoon Version, The Classic Literature

บทนำ

วรรณคดีสามารถสะท้อนภาพของสังคม โดยกวีได้เลือกสรรถ้อยคำอย่างประณีต เพื่อถ่ายทอดความคิด จินตนาการ อารมณ์ และความรู้สึก การรู้จักวรรณคดีคือการรู้จักชีวิตมนุษย์ ยิ่งรู้จักวรรณคดีลึกซึ้งกว้างขวางเพียงใด ก็ยิ่งรู้จักชีวิตมนุษย์ลึกซึ้งและกว้างขวางมากขึ้น เพียงนั้น [1] ดังนั้น การเรียนรู้อรรถคดีจึงเป็นการเรียนรู้ความคิด จินตนาการ ความรู้สึก อารมณ์ และประสบการณ์ของคนในอดีต ทำให้เข้าใจชีวิต เข้าใจพฤติกรรม และพัฒนาการทางอารมณ์ของมนุษย์ในแง่มุมที่หลากหลาย แม้เหตุการณ์จะเกิดในสภาพสังคมที่ต่างยุคต่างสมัยกันก็ตาม

แม้วรรณคดีจะมีคุณค่ามากเพียงไร แต่เยาวชนปัจจุบันกลับไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดี และเห็นว่าวรรณคดีไทยเป็นสิ่งมอมเมา ไร้เหตุผล และเป็นเรื่องเพ้อฝัน [2-3] นอกจากนี้ จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนวรรณคดี ยังพบว่า อุปสรรคสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือเรื่องของภาษา ทั้งที่เป็นศัพท์เฉพาะ ภาษาพื้นสมัย ภาษาถิ่น ภาษาต่างประเทศ และภาษาวรรณคดี [4] ทำให้เยาวชนไม่สนใจที่จะอ่านวรรณคดีแบบฉบับ

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้มีการดัดแปลงวรรณคดีในหลายรูปแบบเพื่อดึงดูดความสนใจของเยาวชนให้หันมาอ่านวรรณคดีไทย เช่น การถอดความเป็นร้อยแก้ว การนำมาทำเป็นภาพยนตร์ และการผลิตเป็นการ์ตูน ทั้งการ์ตูนภาพลายเส้นและการ์ตูนภาพเคลื่อนไหว โดยการผลิตในรูปแบบของการ์ตูนจะได้รับความนิยมมากกว่า

รูปแบบอื่นๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการผลิตการ์ตูนที่นำเนื้อเรื่องมาจากวรรณคดีแบบฉบับ ออกจำหน่ายตามร้านหนังสือเป็นจำนวนมาก และมีหลายสำนักพิมพ์ที่ผลิตออกมาแข่งขันกัน แต่อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่น่าสนใจในการผลิตวรรณคดีฉบับการ์ตูนอยู่ที่ จะมีวิธีการอย่างไร ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาวรรณคดีได้โดยไม่เกิดความเบื่อหน่ายและเข้าใจวรรณคดีอย่างแท้จริง ตรงตามต้นฉบับ เนื่องจากการ์ตูนมีลักษณะเฉพาะคือ ต้องอ่านเข้าใจง่าย ให้อารมณ์ขัน ดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว ฯลฯ ดังนั้นผู้ผลิตจึงต้องดัดแปลงวรรณคดีต้นฉบับที่มีแต่ตัวหนังสือให้เป็นการ์ตูนที่มีทั้งภาพและบทสนทนา รวมทั้งต้องดำเนินเรื่องให้จบภายในไม่กี่ร้อยหน้า

ตามปกติแล้วการดัดแปลงวรรณคดีมี 2 ลักษณะ ได้แก่ การดัดแปลงรูปแบบคำประพันธ์ และการดัดแปลงเนื้อหา โดยการดัดแปลงรูปแบบคำประพันธ์นั้นอาจดัดแปลงทั้งเรื่องหรือเลือกเพียงบางส่วนของเรื่องมาดัดแปลง ส่วนการดัดแปลงเนื้อหานั้นอาจดัดแปลงโดยรักษาโครงเรื่องไว้แต่เปลี่ยนรายละเอียดทั้งชื่อตัวละครและฉาก หรืออาจดัดแปลงเนื้อหาโดยการเขียนบทต่อเติมจากเรื่องเดิมก็ได้ [5] ยิ่งไปกว่านั้นการดัดแปลงยังเป็นกระบวนการสร้างสรรค์วรรณกรรมที่ควรให้ความสำคัญ เนื่องจากรูปแบบคำประพันธ์แต่ละประเภทย่อมมีขนบในการแต่งที่แตกต่างกัน การดัดแปลงรูปแบบคำประพันธ์หนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่งนั้น ผู้แต่งต้องรู้ขนบในการแต่งคำประพันธ์ประเภทนั้นๆ เป็นอย่างดีจึงจะสามารถดัดแปลงวรรณกรรมให้ออกมาได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ [6]

ดังนั้นบทความนี้ผู้เขียนจึงจะเสนอให้เห็นถึงลักษณะการดัดแปลงด้านเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีแบบฉบับที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 [7] โดยศึกษาจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก เพื่อจะได้ทราบถึงผลกระทบต่อคุณค่าด้านความงามของวรรณคดีแบบฉบับ และจะได้เสนอแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีฉบับการ์ตูนเป็นสื่อ อันจะทำให้เยาวชนไทยตระหนักถึงความสำคัญของวรรณคดีในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดัดแปลงด้านเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีแบบฉบับที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีแบบฉบับที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรจะคัดเลือกเฉพาะหนังสือการ์ตูนที่มีชื่อเรื่องหรือเนื้อหาเฉพาะตอนที่ตรงกับวรรณคดีแบบฉบับในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรเท่านั้น

2. การศึกษาวิจัยจะไม่พิจารณาองค์ประกอบของการ์ตูนในด้านรูปเล่มและภาพประกอบ

วิธีดำเนินการศึกษา

1. สืบค้นและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ์ตูนและการดัดแปลงวรรณคดี

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

3. ศึกษาลักษณะการดัดแปลงด้านเนื้อหาของวรรณคดีฉบับการ์ตูนเปรียบเทียบกับวรรณคดีแบบฉบับที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร

4. ศึกษาลักษณะการดัดแปลงด้านตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนเปรียบเทียบกับวรรณคดีแบบฉบับที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร

5. นำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

การดัดแปลงด้านเนื้อหาของบทละครในเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก

จากการสำรวจวรรณคดีฉบับการ์ตูนที่วางจำหน่ายตามร้านหนังสือ ผู้เขียนพบว่า มีเพียง 2 สำนักพิมพ์เท่านั้นที่ได้นำวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ มาผลิตเป็นการ์ตูน ได้แก่ บริษัทสกายบุ๊กส์ จำกัด [8] และสำนักพิมพ์บรรลือสาส์น [9] เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับวรรณคดีที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรพบว่าการดัดแปลงใน 3 ลักษณะ ดังนี้

เนื้อหาปรากฏตรงกันทั้งในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรและฉบับการ์ตูนแต่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วน

เหตุการณ์ที่ปรากฏตรงกันทั้งในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรและวรรณคดีฉบับการ์ตูนแต่มีรายละเอียดปลีกย่อยของแต่ละเหตุการณ์แตกต่างกัน มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบเนื้อหาที่ปรากฏตรงกันในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรและฉบับการ์ตูน แต่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วน

เหตุการณ์	วรรณคดีแบบฉบับ ในหนังสือเรียน	วรรณคดีฉบับการ์ตูน ของบริษัทสกายบุ๊กส์ จำกัด	วรรณคดีฉบับการ์ตูน ของสำนักพิมพ์บรรลือ สาส์น
ผู้มอบหมายหน้าที่ให้แก่ นนทก	พระอิศวรมอบหมายให้ นนทกคอยล้างเท้าให้ แก่เทวดาอยู่ที่บันได เขาไกรลาส	นนทกคอยทำหน้าที่ล้าง เท้าให้เหล่าเทวดาที่มาเฝ้า พระอิศวร	นนทกมีหน้าที่คอยล้างเท้า เทวดาที่มาเฝ้าพระอิศวร
วิธีการกลั่นแกลังนนทก ของเหล่าเทวดา	เทวดาตบหัว ลูบหน้า และทั้งผมของนนทก	เทวดาตบหัวและดึงผม ของ นนทก	เทวดาลูบหัว ทั้งผม และ ดึงผมของนนทก
สาเหตุที่นนทกไปร้องทุกข์ ต่อพระอิศวร	นนทกแค้นใจจึงไปเฝ้า พระอิศวร	นนทกหมดความอดทนจึง ไปเฝ้าพระอิศวร	นนทกเสียใจที่ถูกกลั่น- แกลังจึงไปเฝ้าพระอิศวร
บุคคลที่กล่าวอ้างถึง คุณงามความดีที่ทำมา ประกอบ การขอพรจาก พระอิศวร	นนทกทูลพระอิศวรว่า ตนเองก็มีความดีความ ชอบเพราะล้างเท้าให้ เทวดา 10 ล้านปีแล้ว เหตุ ใดพระอิศวร จึงไม่เมตตา ประทานรางวัลให้แก่ตน บ้าง พระอิศวรได้ยิ้มน นนทกพูดก็คิดว่า นนทก ก็มีความดีความชอบ มานาน จึงประทานนิ้ว เพชรให้แก่ นนทก	นนทกไปขอเข้าเฝ้าพระ อิศวร เพื่อให้ประทานนิ้ว เพชรที่สามารถฆ่าผู้ใดแล้ว ผู้นั้นต้องตาย พระอิศวร จึงประทานพรว่า เจ้า ทำงานล้างเท้ามานานนับ โกฏิปี ทำหน้าที่ด้วยดีมา ตลอด เราจะให้พรตามที่ ขอ นั่นคือเจ้าจะมีนิ้วเพชร มีฤทธิ์ชี้ใครให้ตายได้โดย พลัน	นนทกทูลพระอิศวรว่า ตนเองรับใช้พระอิศวรมา หลายร้อยปี พระองค์คง ลืมไปว่ายังมียักษ์ผู้ด้อยต่ำ ทำหน้าที่ล้างเท้าเทวดาที่ จะมาเข้าเฝ้าพระองค์
ความรู้สึกของพระอิศวรที่ มีต่อนนทก	พระอิศวรเห็นนนทกโศก เศร้าเสียใจจึงเกิดความ เมตตา	พระอิศวรสงสารนนทก	ไม่ระบุ
พฤติกรรมของนนทกหลัง จากที่ได้รับพร	นนทกถูกเทวดากลั่นแกลัง เหมือนเคยจึงใช้นิ้วเพชร ชี้เทวดาที่มากลั่นแกลังล้ม ตายเป็นจำนวนมาก	นนทกเกะกะระรานใช้นิ้ว เพชรชี้เทวดาจนล้ม ตายเกลื่อนกลาด	นนทกถูกเทวดากลั่น- แกลังเหมือนเคยจึงใช้นิ้ว เพชรชี้เทวดาที่มากลั่น แกลังและเทวดาที่เคยกลั่น แกลังตนเอง
บุคคลที่ไปร้องทุกข์ต่อพระ อิศวร	พระอินทร์ เห็นนนทกชี้ พวกเทวดาตายจึงไปเฝ้า พระอิศวรเพื่อถามว่าเป็น ผู้ประทานนิ้วเพชรให้ นนทกใช่หรือไม่	บรรดาเทวดาน้อยใหญ่ พากันเข้าเฝ้าพระอิศวร เพื่อร้องขอให้ปราบ นนทก	เทวดาองค์หนึ่งไปทูลพระ อิศวรว่านนทกใช้นิ้วเพชร ฆ่าเทวดาตายเป็นจำนวน มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

พฤติกรรมของนนทกเมื่อเจอนางฟ้าแปลง	นนทกเกี่ยวพาราสีนางฟ้าแปลง นางจึงบอกว่าหากสามารถร่ำตามนางได้ทุกท่าถึงจะยอมรับความรักจากนนทก	นนทกเกี่ยวพาราสีนางฟ้าแปลง นางจึงชวนร่ำย่ำร่ำด้วยกัน	นนทกเกี่ยวพาราสีนางฟ้าแปลง นางจึงบอกว่าหากสามารถร่ำย่ำได้เหมือนกับตนเองก็จะรับรักนนทก
การแนะนำตนเองของนางฟ้าแปลง	นางฟ้าแปลงบอกว่าตนเองชื่อสุวรรณอัปสร เป็นพนักงานพื่อนรำมาเที่ยวเล่นเพื่อคลายร้อน	ไม่ระบุ	นางฟ้าแปลงบอกว่าตนเองเป็นนางรำรับใช้พระอิศวร มาที่นี่เพื่อเก็บดอกไม้ไปใช้ในยามที่ต้องรำหน้าพระพักตร์
การโอ้อวดบุญของนนทก หลังจากที่รู้ว่าพระนารายณ์แปลงกายมา	นนทกถามพระนารายณ์ว่าตนเองทำผิดอะไรถึงต้องมาฆ่าตนเอง และทำไมไม่มาสู้กันซึ่งๆ หน้า หรือว่ากลัวนิ้วเพชรของตนเอง	นนทกต่อว่าพระนารายณ์ว่า พระนารายณ์มีถึงสี่มือ ยังมารังแกตนเองได้ หรือว่าเกรงกลัวนิ้วเพชรของตนจึงไม่กล้าสู้กันซึ่งๆ หน้า	นนทกพูดว่า ท่านเป็นถึงพระนารายณ์มีฤทธิ์เดชมากมาย ทำไมถึงไม่กล้าสู้กับข้าซึ่งๆ หน้า แต่กลับใช้เล่ห์เพทุบายแปลงร่างเป็นหญิงสาวมาลวงตนเอง ที่ทำเช่นนี้เพราะกลัวนิ้วเพชรของตนเองใช่ไหม ตนเองเป็นยักษ์มีแค่ 2 มือ มีหรือจะสู้พระนารายณ์ที่มี 4 มืออย่างพระนารายณ์ได้ หากตนเองมี 4 มือเหมือนกับพระนารายณ์ พระนารายณ์คงไม่มีทางชนะตนเองได้
คำสาปของพระนารายณ์	พระนารายณ์สาปว่า ซาติหน้าให้นนทกมี 20 มือ 10 หัว 10 หน้า เหาะเหินเดินอากาศได้ ตัวเองจะเป็นมนุษย์มีสองมือตามไปปราบนนทก	พระนารายณ์ทำนนทกกว่า ซาติหน้าให้นนทกไปเกิดใหม่มี 20 หน้า 20 มือ เหาะเหินเดินอากาศได้ มีอาวุธทั้งกระบองและธนู ส่วนตนเองจะเป็นเพียงคนธรรมดา มีแค่สองมือลงไปปราบนนทก	พระนารายณ์พูดว่าเมื่อนนนทกบอกว่าซาตินี้มีเพียง 2 มือมีอาจจะสู้กับตนเองที่มี 4 มือได้ ฉะนั้นซาติหน้าจึงไปเกิดเป็นพญายักษ์มี 10 หัว 20 มือ มีฤทธิ์เหาะเหินเดินอากาศได้ ส่วนตนเองจะไปเกิดเป็นมนุษย์เดินดินมีเพียง 2 มือตามไปปราบนนทกให้สิ้นซาก

หมายเหตุ ข้อความในคอลัมน์แรก ผู้เขียนได้สรุปความจากหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร ส่วนข้อความในคอลัมน์ที่ 2 และ 3 ผู้เขียนได้ยกข้อความมาจากการ์ตูนของทั้ง 2 สำนักพิมพ์

เนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์แต่ในฉบับการ์ตูนไม่ได้กล่าวถึง

เหตุการณ์ต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์ที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์แต่ไม่ได้กล่าวถึงในวรรณคดีฉบับการ์ตูน ได้แก่

1. บทชมโฉมนางฟ้าแปลง

ในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ที่นันทกนึกชมความงามของนางฟ้าแปลงหลังจากที่ได้พบนางฟ้าแปลงแล้ว โดยมีการชมความงามที่ละส่วน ได้แก่ ใบหน้า ปาก ตา คิ้ว หู ดังคำประพันธ์ที่ว่า

“เหลือบเห็นสตรีวิไลลักษณ์	พิศพัทธ์ร่ม่องเพียงไขไซ
งามโอษฐ์งามแก้มงามจุไร	งามนัยน์เนตรงามกร
งามถันงามกรรณงามขนง	งามองค์ยิ่งเทพอัปสร
งามจริตกิริยางามอน	งามเอวงามอ่อนทั้งกายา
ถึงโฉมองค์อัครลักษณ์มี	พระสุรัสวดีเสนาหา
สิ้นทั้งไตรภพจบโลกา	จะเอามาเปรียบไม่เทียบทัน
ดูไหนก็เพลินจำเริญรัก	ในองค์เยาวลักษณ์สาวสวรรค์
ยิ่งพิศยิ่งคิดผูกพัน	ก็เดินกระชั้นเข้าไป”

(หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์: 73)

2. ทำรำต่าง ๆ ของนางฟ้าแปลง

ในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ได้กล่าวถึงทำรำต่าง ๆ ที่นางสุวรรณอัปสรได้หลอกล่อให้นันทกรำตาม ซึ่งมีทั้งหมด 19 ทำ ได้แก่ 1) เทพนม 2) ปฐม 3) พรหมสี่หน้า 4) สอดสร้อยมาลา 5) กวางเดินดง 6) หงส์บิน 7) กิรินเลียบถ้ำ 8) ช้างนางนอน 9) ภมรเกล้า 10) แขกเต้าเข้ารัง 11) ผาลาเพียงไหล่ 12) เมฆลาลอแก้ว 13) มยุเรศพื่อน 14) ลมพัดยอดตอง 15) พรหมนิมิต 16) พิสมย์เรียงหมอน 17) มัจฉาชมสาคร 18) พระสีกรขว้างจักร และ 19) นาคาม้วนหาง พอถึงทำสุดท้ายคือ นาคาม้วนหาง นิ้วของนันทกก็ซึ้งที่ขาทำให้ขาของตนเองหักและล้มลง ดังคำประพันธ์ที่ว่า

“เทพนมปฐมพรหมสี่หน้า	สอดสร้อยมาลาเจดจิน
ทั้งกวางเดินดงหงส์บิน	กิรินเลียบถ้ำอำไพ
อีกช้างนางนอนภมรเกล้า	ทั้งแขกเต้าผาลาเพียงไหล่
เมฆลาโยนแก้วแววไว	มยุเรศพื่อนในอัมพร
ลมพัดยอดตองพรหมนิมิต	ทั้งพิสมย์เรียงหมอน
ย้ายท่ามัจฉาชมสาคร	พระสีกรขว้างจักรฤทธิรงค์
ฝายนนทกก็รำตาม	ด้วยความพิสมย์ไหลหลง
ถึงท่า นาคาม้วนหาง	ซึ้งตรงถูกเพลาทันใด”

(หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์: 75)

เนื้อหาที่ปรากฏในฉบับการ์ตูนแต่ไม่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร

จากการศึกษาพบว่า วรรณคดีฉบับการ์ตูนที่ตีพิมพ์โดยบริษัทสกายบุ๊กส์ จำกัด ได้ดำเนินเรื่องตามที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรทุกประการ ส่วนวรรณคดีฉบับการ์ตูนที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์บรรลือสาส์น มีเนื้อหาที่เพิ่มเติมเข้ามาดังนี้

1. นนทกตอบโต้เทวดาที่มากลั่นแกล้งตนเอง

ในวรรณคดีฉบับการ์ตูนของสำนักพิมพ์บรรลือสาส์นได้เพิ่มเหตุการณ์ที่นนทกตอบโต้เทวดาที่มากลั่นแกล้ง คือ เมื่อเทวดามาแกล้งนนทกโดยการใช้หัวที่ล้านของนนทกแทนกระຈกและกล่าวว่าอ้างว่าบนหัวของนนทกมีเหา จึงตบหัวของนนทก นนทกจึงตอบโต้เทวดาเหล่านั้น โดยการทุบที่เท้าของเทวดา เทวดาก็เลยตะะ นนทกจนสลบไป ดังบทสนทนาที่ว่า

“ว่าไงเจ้านนทก อยู่ล้างเท้ามานานหลายปีเลยนะ

เล่นหัวเราอีกแล้ว

อูเหม่! กำลังอยากได้กระຈกส่องดูทรงผมอยู่พอดี

เอาเข้าไป...เล่นหัวตูดจิง...อี!

เฮ้ย...เฮ้ย...บนหัวเอ็งมีเหาวิ่งแข่งกันด้วย...

ข้าตบให้...นี่แน่ะ!

นี่แน่ะ! โมโหแล้วนะ...ทุบเท้าให้มัน...อี!

โอ้ย! ทุบถูกเล็บขบตูด

นี่แน่ะ! บังอาจทุบเท้าข้าเรอะ

โอ้ย!

โอ้ย...อู...สลบไปนานเท่าไรแล้วนี่เรา...”

(วรรณคดีฉบับการ์ตูนของสำนักพิมพ์บรรลือสาส์น: 23 – 25)

2. พฤติกรรมที่นนทกกระทำขณะที่เกี่ยวพาราซีนางฟ้าแปลง

ในวรรณคดีฉบับการ์ตูนของสำนักพิมพ์บรรลือสาส์นได้เพิ่มพฤติกรรมที่นนทกกระทำ

ขณะที่เข้าไปเกี่ยวนางฟ้าแปลงเข้ามาโดยได้กล่าวไว้ว่า ก่อนที่นนทกจะเข้าไปเกี่ยวพาราซีนางฟ้าแปลง นนทกก็ได้จัดแต่งทรงผมของตนเองโดยการหวีผมและดึงหางเต่าให้ย้อยลงมา เพื่อเพิ่มความหล่อให้กับตนเอง จากนั้นก็เข้าไปทักทายนางฟ้าแปลง พร้อมกับโชว์กล้ามเนื้อที่ปองลงข้างล่างให้นางฟ้าแปลงดู นอกจากนั้นเมื่อนางฟ้าแปลงบอกว่าต้องร้ายรำให้เหมือนกับนางก่อนถึงจะรับรัก นนทกก็ได้บอกว่าเป็นแชมป์เต้น 4 ปีซ้อน แล้วก็เต้นแบบแบบจอร์นทราโวต้า และไมเคิล แจ็คสัน ให้นางฟ้าแปลงดูดังบทสนทนาที่ว่า

“โอ้...ว้าว...นางฟ้านางสวรรค์ที่ไหนมาเก็บดอกไม้อยู่แถวนี้...สวยจิงเยย!

ต้องหล่อชะหน่อย

ดึงหางเต่าย้อยสักนิดเพื่อความเท่...อีอี...

ฮะแฮ่ม! สวัสดิ์ครับคุณผู้หญิง มีอะไรจะช่วยให้ช่วยมั๊ยครับ?

ข้าเป็นชายงามกล้ามเนื้อยีนดีช่วยแม่่นางทุกประการ

ดี๊ยย! กล้ามปองล่างเท่จิง!

ข้าเป็นนางรำ รับใช้ท่านจอมเทพ ผู้ยิ่งใหญ่มาที่นี่เพื่อเก็บดอกไม้ใช้โปรยในยามที่ต้องรำหน้าพระพักตร์...ไม่มีอะไรให้ท่านต้องช่วยหรือจ๊ะ

เอ้อ!..แล้วจะรังเกียจรับข้าเป็นมิตรสหายใกล้ชิดบ้างมั๊ยครับ?

อู๊ยย! มียักษ์รูปหล่อมาผูกไมตรีมีรีข้าจะปฏิเสธ

ชมเรารูปหล่อด้วย อีอี...ตาถึงนี่!

แต่ข้าเป็นนางรำ เมื่อจะมีมิตรสหาย ข้าก็อยากจะได้มิตรที่มีความสามารถร้ายรำได้เหมือนกับข้าบ้างก็น่าจะยินดียิ่งนัก

บู้ธ้อ! จีบจ้อย...เรื่องเต็นเรื่องรำ ข้าเคยเป็นแชมป์เต้น 4 ปีซ้อนเชียวนะ...ฮาฮา...

จะโชว์ตัวอย่างให้ดู...

เต้นทั้งแบบจอร์น ทราโวต้า และไมเคิล แจ็คสัน”

(วรรณคดีฉบับการ์ตูนของสำนักพิมพ์บรรลือสาส์น: 23 – 25)

การตัดแปลงด้านตัวละครของบทละคร ในเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก

จากการศึกษาการตัดแปลงด้านตัวละคร พบว่ามีการตัดแปลง 2 ลักษณะ คือ ตัวละครที่ปรากฏตรงกันทั้งในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร และวรรณคดีฉบับการ์ตูน และตัวละครที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรแต่ในฉบับการ์ตูนไม่ได้กล่าวถึง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตัวละครที่ปรากฏตรงกันทั้งในหนังสือ เรียนวรรณคดีวิจิตรและหนังสือการ์ตูน

วรรณคดีในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร และวรรณคดีฉบับการ์ตูนของบริษัทสกายบุ๊กส์ จำกัด และสำนักพิมพ์บรรลือสาส์น ได้กล่าวถึงตัวละครตรงกันอยู่ 3 ตัว คือ นนทก พระอิศวร พระนารายณ์ โดยแต่ละตัวมีลักษณะดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. นนทก

ในวรรณคดีฉบับการ์ตูนของสำนักพิมพ์บรรลือสาส์นได้กล่าวถึงลักษณะของนนทกไว้ว่า นนทกเป็นยักษ์ที่มีผมหยิก เป็นลอน ส่วนลักษณะนิสัยของนนทกนั้น นนทกเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ คือ หลังจากที่นนทกได้รับมอบหมายจากพระอิศวรให้ทำหน้าที่ล้างเท้าแก่เทวดาที่มาเฝ้าพระอิศวรแล้วนั้น นนทกก็ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน และทำงานเต็มเวลาไม่เคยหนึ่งงานไปไหน ข้อดีอีกประการหนึ่งของนนทกก็คือเป็นบุคคลที่มีวาทศิลป์ในการพูด คือ รู้จักพูดโน้มน้าวใจให้บุคคลอื่นคล้อยตาม รู้จักพูดจายกย่องเยินยอผู้อื่นก่อนที่จะขอความช่วยเหลือ ดังเช่นตอนที่นนทกไปเฝ้าพระอิศวรเพื่อขอให้พระอิศวรประทานนิ้วเพชรให้ นนทกก็ได้พูดจาเยินยอพระอิศวรว่าเป็นที่พึงของคนทั้งโลก มีความเมตตาปราณี ใครทำความดีก็จะให้รางวัล ตนเองก็ทำความดีมาช้านาน แต่ทำไมยังไม่ได้รับรางวัลเหมือนเช่นคนอื่น

ส่วนข้อเสียของนนทกก็คือนนทกมีความหึงหวงในศักดิ์ศรีของความเป็นชาย กล่าวคือ ไม่ยอมให้

ใครมาลบหลู่หรือกลั่นแกล้งโดยที่ตนเองไม่ได้ตอบโต้หรือยังไม่ได้สู้ ดังเช่นตอนที่เหล่าเทวดากลั่นแกล้งนนทกโดยการดึงผมนนทกเล่นจนหัวของนนทกโล้น นนทกมีความแค้นเคืองใจ ข้อเสียอีกประการหนึ่งของนนทกคือ มีความพยายามเอาชนะแค้น ดังเช่นตอนที่นนทกถูกเหล่าเทวดากลั่นแกล้งดึงผมเช่นเคยจึงใช้นิ้วเพชรที่ได้รับประทานมาจากพระอิศวรชี้เหล่าเทวดาล้มตายเป็นจำนวนมาก พฤติกรรมนี้แสดงให้เห็นว่านนทกเป็นบุคคลที่มีความพยายามเอาชนะแค้น เมื่อสบโอกาสจึงแก้แค้นผู้ที่มีมารังแก โดยไม่มีความยั้งคิดหรือยับยั้งชั่งใจ

นอกจากนี้ในวรรณคดีฉบับการ์ตูนยังได้ตัดแปลงลักษณะนิสัยของนนทกให้มีลักษณะตลกขบขันตามลักษณะของการ์ตูนที่มุ่งให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ดังเช่นตอนที่นนทกได้รับพรจากพระอิศวร นนทกก็เดินลงจากเขาไกรลาสด้วยความดีใจ แต่แล้วขณะที่เดินอยู่ดีๆ นนทกก็พลัดตกลงมาจากบันไดเขาไกรลาสเพราะความลื่น หรือตอนที่นนทกเจอนางสุวรรณอัปสร นนทกก็ได้พยายามสร้างภาพลักษณ์ให้ตนเองดูดี เช่น หวีผมต่างๆ ที่หัวไม่มีผม ดึงหางเตา แสดงมัดก้ามที่ปองลงด้านล่าง หรือเต้นแบบจอห์น ทราโวต้า และไมเคิล แจ็คสัน ให้นางสุวรรณอัปสรดู เมื่อเต้นเสร็จนนทกก็มีอาการเหนื่อยหอบ เป็นต้น

2. พระอิศวร

พระอิศวรเป็นใหญ่ในหมู่เทวดาทั้งหลาย มีหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยบนสวรรค์ คอยบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่หมู่เทวดา และมีอำนาจในการสั่งให้ใครทำอะไรตามที่เห็นสมควร เนื่องจากพระอิศวรเป็นใหญ่ในหมู่เทวดาทั้งหลายบนสวรรค์ ดังนั้นพระอิศวรจึงเป็นที่พึ่งของเหล่าเทวดา หากผู้ใดมีเรื่องเดือดร้อนก็จะมาเฝ้าพระอิศวรเพื่อขอให้ช่วยเหลือ

นอกจากนี้พระอิศวรยังเป็นผู้ที่มีความเมตตาปราณี หากเห็นผู้ใดประสพเคราะห์กรรม

หรือเดือดร้อนก็จะให้ความช่วยเหลือ ดังเช่นตอนที่ นนทภมาคร่ำครวญว่าตนเองทำความคิดความชอบ มาช้านานแต่ก็ยังไม่ได้รับรางวัลตอบแทน เมื่อเห็น นนทภร้องไห้เสียใจ พระองค์ก็คิดเมตตานนทภ และประทานพรให้ตามที่นนทภร้องขอ

3. พระนารายณ์

พระนารายณ์มีหน้าที่กำจัดคนชั่ว คนที่ ทำความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ถือได้ว่าเป็นเทพ บริหารและรักษาโลก ดังเช่นตอนที่พระนารายณ์ แปลงกายเป็นนางสุวรรณ์อัปสรไปหลอกล่อนนทภ เมื่อนนทภเห็นเป็นพระนารายณ์ก็ถามว่าตนมีความ ผิดอะไรถึงต้องมาฆ่า แสดงให้เห็นว่าเหล่าเทวดา บนสวรรค์ทราบที่อยู่แล้วว่าพระนารายณ์มีหน้าที่ ลงโทษผู้ทำความผิด เพราะฉะนั้นเมื่อนนทภ เห็นพระนารายณ์จึงได้ถามออกไปเช่นนั้น แม้ว่า พระนารายณ์จะมีหน้าที่ดังกล่าว แต่พระนารายณ์ ก็ไม่ได้เป็นบุคคลที่มีใจคอโหดเหี้ยม แต่ที่ต้อง ทำเพราะเป็นหน้าที่และต้องรักษาความยุติธรรม แม้จะรู้จักกันมาก่อน แต่เมื่อทำความผิดแล้ว พระนารายณ์ก็ต้องทำตามหน้าที่

ตัวละครที่ปรากฏในหนังสือเรียน
วรรณคดีวิจักษ์แต่ในฉบับการ์ตูนไม่ได้กล่าวถึง

ตัวละครที่ปรากฏในหนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์แต่ในฉบับการ์ตูนไม่ได้กล่าว ถึงคือ พระอินทร์ ในหนังสือเรียนวรรณคดี วิจักษ์ได้กำหนดให้พระอินทร์เป็นผู้เห็นเหตุการณ์ ตอนที่นนทภใช้นิ้วเพชรชี้เหล่าเทวดาล้มตาย เมื่อพระอินทร์เห็นเช่นนั้นจึงไปทูลพระอิศวร แต่วรรณคดีฉบับการ์ตูนไม่ได้กล่าวถึงพระอินทร์ แต่เปลี่ยนบทบาทของผู้นี้ไปทูลพระอิศวร เป็นหมู่เทวดาแทน

ผลกระทบของการตัดแปลงด้านเนื้อ **และตัวละครที่มีต่อคุณค่าด้านความงาม** **ของวรรณคดีแบบฉบับ**

จากการศึกษาการดัดแปลงด้านเนื้อหาของ วรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีแบบฉบับ ในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์เรื่องรามเกียรติ์

ตอนนารายณ์ปราบนนทภ พบว่า วรรณคดีฉบับ การ์ตูนไม่ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ที่นนทภนึกชม ความงามของนางฟ้าแปลง ซึ่งบทชมความงาม นี้ถือว่าเป็นชนบในการแต่งวรรณคดีของไทย อย่างหนึ่ง ดังที่ หทัยวรรณ ไชยะกุล [10] ได้กล่าวไว้ว่า วรรณคดีหลายเรื่องผู้ประพันธ์ ชมความงามของตัวละครโดยการพรรณนาความตรงๆ บางเรื่องผู้ประพันธ์ใช้วิธีการเปรียบเทียบกับ สิ่งอื่น บทชมโฉมนี้จะมีทั้งการชมความงาม ที่ละส่วนและชมภาพโดยรวม ซึ่งการชมความงาม ที่ละส่วนโดยวิธีเปรียบเทียบ มักจะเปรียบเทียบกับ สิ่งต่างๆ เช่น ชมดวงหน้าว่างามเหมือนดวงจันทร์ ในวันเพ็ญ ชมผมว่าสีดำลึกลับเหมือนปีกแมลงภู่ ชมตาว่างามดั่งตากวางหรือ เนื้อทราย ชมคิ้ว ว่างามดั่งคันศร ชมปากว่ามีสีแดงงามเหมือน ลูกมะพลับ หรือลูกตำลึงสุก เป็นต้น

บทชมโฉมดังกล่าวข้างต้น ส่วนมากแล้วมัก จะมีการเปรียบเทียบอวัยวะส่วนต่างๆ กับสิ่งที่ นำมาเปรียบ ซึ่งจะทำให้เกิดลักษณะการใช้ ภาษาที่เรียกว่า อุปมาโวหาร นับว่าเป็นลักษณะ การสร้างสรรค์ทางภาษาอย่างหนึ่งของไทย เมื่อวรรณคดีฉบับการ์ตูนไม่ได้กล่าวถึงบทชม ความงาม นอกจากจะทำให้ผู้อ่านไม่ได้รับคุณค่า ด้านชนบในการแต่งวรรณคดีแล้ว ยังส่งผลต่อ คุณค่าด้านวรรณศิลป์อีกโสดหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ ภาษาที่ใช้ในวรรณคดีฉบับการ์ตูน ยังเป็นภาษาที่ไม่ถูกต้องตามแบบแผน เช่น

สวัสดีครับคุณผู้หญิง มีอะไรจะให้ช่วย **มีย** ครับ?

นี่แน่ะ! บังอาจทูปเท้าข้า **เรอะ**
อะจ้าย! **หัวข้า**แห่งนี้เขี้ยว **เรอะ**
อ้อย! มียักษ์รูปหล่อมาผูกไมตรีมีรีข้าจะปฏิเสช
โอ้ย...อูย...สลบไปนาน **เท่าไร**แล้วนี่เรา
โอ้ย! ทูปถูกเล็บขบ **ตุ**

โอ้...ว้าว...นางฟ้านางสวรรค์ที่ไหนมาเก็บ ดอกไม้อยู่แถวนี้...สวยจัง **เยย!**

จากตัวอย่างการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณคดีฉบับการ์ตูนดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแบบแผน เป็นภาษาที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวันมากกว่าที่เป็นภาษาเขียน แต่อย่างไรก็ตามภาษาเหล่านี้สามารถใช้สื่อสารกับกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเยาวชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นถึงแม้ว่าความงามด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีฉบับการ์ตูนจะด้อยกว่าวรรณคดีแบบฉบับก็ตาม แต่ภาษาที่ใช้ในวรรณคดีสามารถสื่อสารกับกลุ่มผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าวรรณคดีแบบฉบับ

ในส่วนของผลกระทบที่มีต่อศิลปะแขนงอื่นนั้น ผลการศึกษาพบว่า วรรณคดีฉบับการ์ตูนไม่ได้กล่าวถึงท่ารำต่างๆ ที่นางฟ้าแปลงชั๊กชวนให้ชนทกราตาม เพียงแต่พูดถึงท่ารำสุดท้าย คือ ท่านาคาม้วนหาง เท่านั้น ซึ่งการไม่ได้กล่าวถึงท่ารำต่างๆ ก็ส่งผลต่อคุณค่าของวรรณคดีที่มีความสัมพันธ์กับนาฏศิลป์ โดยท่ารำต่างๆ ที่นางฟ้าแปลงชั๊กชวนให้ชนทกราตามนั้นถือได้ว่าเป็นท่ารำแม่บทของนาฏศิลป์ไทยที่เรียกว่า แม่บทเล็ก ซึ่งถือว่าเป็นท่ารำมาตรฐานที่ผู้เรียนนาฏศิลป์ทุกคนจะต้องฝึกทำให้คล่องแคล่วเพราะเป็นพื้นฐานในการรำเพลงอื่นๆ ต่อไป

บทบาทของครูผู้สอนวรรณคดี

จากการเปรียบเทียบด้านเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรแล้ว จะเห็นได้ว่า วรรณคดีฉบับการ์ตูนมีเนื้อหาบางประการไม่ตรงกับวรรณคดีที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร เพราะฉะนั้นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจะต้องทำหน้าที่เติมเต็มในสิ่งที่ขาดหายไปของวรรณคดีฉบับการ์ตูนแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น โดยอาจดำเนินการดังนี้

1. ครูผู้สอนอาจแบ่งผู้เรียนออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกให้ศึกษาเนื้อหาจากวรรณคดีฉบับการ์ตูน กลุ่มที่สองให้ศึกษาเนื้อหาจากวรรณคดีที่ปรากฏ

ในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมารายงานผลการศึกษานำชั้นเรียน หลังจากแต่ละกลุ่มรายงานเสร็จแล้ว ครูผู้สอนสอบถามผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่แต่ละกลุ่มออกมารายงานนำชั้นเรียน โดยพยายามชี้ให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของเนื้อหาและตัวละคร ตลอดจนการใช้ภาษาในวรรณคดีฉบับการ์ตูน และวรรณคดีที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร

2. หลังจากชี้ให้เห็นแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาจากวรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรแล้ว ครูผู้สอนอาจให้แต่ละกลุ่มเปลี่ยนกันศึกษา โดยกลุ่มที่ศึกษาเนื้อหาจากวรรณคดีฉบับการ์ตูนก็ให้ศึกษาเนื้อหาจากวรรณคดีที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร กลุ่มที่ศึกษาจากวรรณคดีที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตรก็เปลี่ยนมาศึกษาเนื้อหาจากวรรณคดีฉบับการ์ตูน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความเหมือนและความแตกต่างของเนื้อหาและตัวละครด้วยตนเอง

3. ในส่วนของการใช้ภาษานั้น ครูผู้สอนควรชี้ให้ผู้เรียนเห็นความงามของการใช้ภาษาในวรรณคดีแบบฉบับ โดยชี้ให้เห็นถึงการใช่วิหารภาพพจน์ประเภทต่างๆ โดยอาจจะยกตัวอย่างประโยคจากวรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีแบบฉบับมาเปรียบเทียบกัน โดยผู้เรียนอาจจะเห็นว่าภาษาที่ใช้ในวรรณคดีฉบับการ์ตูนใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายกว่าวรรณคดีแบบฉบับ แต่ผู้สอนควรชี้ให้เห็นผู้เรียนตระหนักถึงความงามในการใช้ภาษา กลวิธีการสื่อความหมายที่แยบคาย ลึกซึ้ง กินใจ มากกว่าการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายแต่ไม่มีความงาม อีกทั้งควรชี้ให้ผู้เรียนตระหนักถึงความพยายามของผู้แต่งที่บรรจงสร้างสรรค์ภาษาให้วิจิตรตรงงาม เพื่อให้วรรณคดีเป็นหนังสือที่มีคุณค่า สมกับเป็นวัฒนธรรมอันล้ำค่าของไทยที่เยาวชนควรจะอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม

ผู้สอนก็ไม่ควรกล่าวโทษวรรณคดีฉบับการ์ตูน มากจนเกินไป แต่ควรจะกล่าวว่า วรรณคดีฉบับการ์ตูนเป็นสื่อชนิดใหม่ที่เหมาะสมกับยุคสมัย และทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจวรรณคดีมากยิ่งขึ้น แต่ด้วยข้อจำกัดของการ์ตูนที่มุ่งเน้นความบันเทิงมากกว่าเนื้อหาสาระ จึงอาจจะทำให้การ์ตูนต้องตัดทอนบางตอนออกไป เพราะฉะนั้นผู้เรียนควรจะศึกษาวรรณคดีทั้งสองประเภทพร้อมกัน เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง

4. ครูผู้สอนอาจสอนวรรณคดีให้สัมพันธ์กับเนื้อหาอื่นเช่นการใช้ภาษาหลักการใช้ภาษาเป็นต้น โดยครูผู้สอนอาจจะนำข้อความจากวรรณคดีฉบับการ์ตูนซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นภาษาพูดและอาจจะมีคำตัด คำสแลง คำทับศัพท์ ปรากฏอยู่ แล้วให้ผู้เรียนแก้ไขให้เป็นภาษาที่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา หรืออาจจะนำไปใช้ในการสอนเรื่องประโยค โดยอาจให้ผู้เรียนพิจารณาว่าประโยคที่ใช้ในวรรณคดีฉบับการ์ตูนเป็นประโยคที่สมบูรณ์ หรือเป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทยแล้วหรือไม่ หรือเป็นประโยคชนิดใดเป็นต้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ครูสอนอย่างแท้จริง เนื่องจากตัวอย่างข้อความหรือประโยคที่ครูผู้สอนนำมาใช้นั้นเป็นภาษาที่ผู้เรียนใช้อยู่จริงในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่เป็นตัวอย่างที่สมมติขึ้นมาหรือเป็นตัวอย่างที่ผู้เรียนไม่เคยใช้จริงในการติดต่อสื่อสาร

สรุป

วรรณคดีฉบับการ์ตูนแม้ว่าจะมีการดัดแปลงเนื้อหาและตัวละครให้แตกต่างไปจากวรรณคดีแบบฉบับในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ก็ตาม แต่ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากลักษณะเฉพาะของการ์ตูนที่จำเป็นต้องใช้การบรรยายขนาดสั้น เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อนมากนัก จึงจำเป็นต้องกล่าวถึงเฉพาะโครงเรื่องหลักของวรรณคดีเรื่องนั้นๆ รายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ ที่ไม่มีผลกระทบต่อโครงเรื่องหลักจึงต้องตัดออกไป ในส่วนของตัวละครก็ต้องกล่าวถึงจำนวนตัวละครให้น้อยที่สุด

เพราะมีผลต่อความจำของผู้อ่านที่เป็นเด็ก อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการ์ตูนจะมีการดัดแปลงเนื้อหาและตัวละครซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อคุณค่าของวรรณคดีแบบฉบับแล้ว แต่ก็ควรต้องพิจารณาด้วยความเป็นธรรมชาติการดัดแปลงเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนไม่ได้เป็นการทำลายคุณค่าของวรรณคดีแบบฉบับ วรรณคดีฉบับการ์ตูนกลับเป็นเครื่องมือที่จะทำให้เยาวชนหันมาสนใจวรรณคดีไทยมากยิ่งขึ้นโดยอยู่ในรูปแบบใหม่ที่มีลักษณะชวนอ่าน นอกจากนี้การดัดแปลงในวรรณคดีฉบับการ์ตูนอาจจะทำให้ผู้อ่านที่มีความสนใจในวรรณคดีเรื่องนั้นกลับไปอ่านวรรณคดีที่เป็นสำนวนดั้งเดิมเพื่อที่จะรับรู้เรื่องราวอย่างสมบูรณ์ถูกต้องตามฉบับดั้งเดิมก็อาจจะเป็นไปได้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าวรรณคดีฉบับการ์ตูนจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเกี่ยวกับวรรณคดีแบบฉบับอย่างคร่าวๆ ก็ตาม ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับเด็ก เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ก็ควรต้องให้ข้อแนะนำเพิ่มเติมแก่เด็กด้วย เช่น ด้านการใช้ภาษา เนื่องจากวรรณคดีฉบับการ์ตูนอาจมีการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์มากนัก จึงเป็นหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องอธิบายและให้คำแนะนำที่ถูกต้องแก่เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูอาจารย์ควรจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

บทความนี้มุ่งศึกษาการดัดแปลงด้านเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีแบบฉบับที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ โดยจะศึกษาเฉพาะตอนที่กล่าวตรงกันทั้งในวรรณคดีฉบับการ์ตูนและวรรณคดีในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์เท่านั้น ดังนั้นควรมีการศึกษาในลักษณะอื่นอีก ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดัดแปลงด้านเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนและวรรณคดีแบบฉบับตลอดทั้งเรื่อง

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดัดแปลงด้านเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีแบบฉบับทุกเรื่องที่มีการจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ต่างๆ

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดัดแปลงวรรณคดีแบบฉบับกับวรรณคดีที่มีการผลิตในรูปแบบ อื่นๆ เช่น ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบการดัดแปลงเนื้อหาและตัวละครของวรรณคดีฉบับการ์ตูนกับวรรณคดีแบบฉบับในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนการผลิตตำรา งานวิจัย เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

เอกสารอ้างอิง

- [1] ชตฺสฺณี สิณฺธฺสิงห์. (2550). *วรรณคดีทัศน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] พรทิพย์ ศิริสมบุรณฺเวช. (2547). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจ และการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] อัจฉิมา เกิดผล, ม.ล. (2539). *จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] รื่นฤทัย สัจจพันธ์. (2540). *สี่สรรพวรรณศิลป์*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ แกรมมี่.
- [5] ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- [6] ณรงค์ศักดิ์ สอนใจ. (2545). *การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมดัดแปลงเรื่องขุนช้างขุนแผน*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [7] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วรรณคดีวิจักษ์ณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [8] สุกฤกษ์ บุญทอง. (2547). *รามเกียรติ์ (ฉบับการ์ตูน)*. ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.
- [9] เฟิน สตุติโอ. (2547). *รามเกียรติ์ ฉบับรามาวตาร เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: บรรลือสาส์น.
- [10] หทัยวรรณ ไชยะกุล. (2544). *วรรณกรรมศึกษา*. เชียงใหม่: เคล็ดไทย.